

koje organizira Crveni križ uz pomoć prosvjetnih i zdravstvenih ustanova. Na ovim tečajevima naučit će mlade majke ono najnužnije, što im je potrebno za ispravni odgoj djece i za ispravnu primjenu usluga, koje im

pružaju zdravstvene ustanove. Zato je potrebno, da se na našem selu ulože najveći napor za pravilan rad ovih tečajeva, jer je to najsigurniji način, da se smanji dječja smrtnost.

Prim. dr. Eugen Nežić

Z A R A Z O N O D U

ZEMALJSKA MILJEĆNA STAZA

Nekada, a nije tome ni tako davno, kad još nije bilo satelita »Sputnjik« ni »Wanguarda«, kad su ljudi gledali na nebo drugačijim očima, tražeći često puta od njega i pomoć u svojim željama i nadama nebo je u ono vrijeme po pričanju imalo razna nadnaravna svojstva. Na primjer, ako je čovjek za mlađa mjeseca imao kovanu novcu i ugledavši prvi put mlađaka, pa zatreao novcem u đepu, mogao se nadati, da će cijelog mjeseca imati novaca. Pun mjesec imao je opet svoje značenje, a da o zvijezdama i ne govorimo! Svaki čovjek je imao svoju vlastitu zvijezdu, pod kojom se rodio, pa ako je ta zvijezda bila sretna, i čovjek je cijelog života bio sretan, ili obratno. Sve, što je bilo u vezi sa životom čovjeka, našlo je svoj odraz na nebeskom svodu, ili sve, što je bilo na nebeskom svodu, našlo je odraza i u životu čovjeka. Ali da se ne bi zadržavali na opće poznatim stvarima, poznato je, da na našem nebeskom svodu postoji i »mlječna staza«. Neki tvrde, da je mlijeko dobilo ime po toj stazi, ali može biti i obrnuto. No to nije ovoga časa ni važno. Važno je, da mlijeko nije tako beznačajna tekućina, kao što netko misli, kao što je to recimo voda, koja iako pada s neba, nema na njemu ni jedno zviježđe, koje bi se zvalo njenim imenom. Neki misle, da se i voda može vrlo lako pretvoriti u mlijeko, a to nije točno, jer se prije može mlijeko pretvoriti u vodu, ako se ova u njega ulijeva. No da se opet ne izgubimo u beznačajnim stvarima. Kako rekosmo, na nebu postoji »mlječna staza«, a kad već postoji na nebu, na kojem postoje svakovrsne životinje, pa čak i »bik«, »ali ni jedna krava, zašto ne bi na zemlji postojala jedna takva staza, kad na njoj ima itekliko krava, a u Indiji su čak krave u neku ruku »svete« životinje. Dakle u pravdavno vrijeme, živjela je nekakva baba Stana. Ta Stana bila je čudna žena — imala je kravu, koja je kao i sve krave na svijetu, davala neku količinu pravog nepatvorenog mlijeka, a takvo je mlijeko uvihek pa i u ono vrijeme imalo svoju vrijednost. Moglo se piti svježe, prokuhanu, u kavi, mogao se od njega načiniti sir i maslac, a ni sirutka nije bila na odmet. Znala je to i baba Stana, samo ona je znala još jednu istinu: da

je i voda zdrava, pa se katkad njome obilno služila, obično kad su joj dolazili po mlijeko oni, koji nisu imali kravu, a mlijeko im je bilo potrebno, da njime nahrane recimo na primjer svoju malu djecu. Ako bi netko od tih potrebnika prigovorio toj Staninoj umjerenosti, tražeći mlijeko bez vode, baba Stana bi ga otpravila s praznom kanticom. To znači, da sa Stanom nije bilo šale. I tako je prolázilo vrijeme, baba Stana postajala sve starija baba, a njeno mlijeko sve vodenije. Ali jednog dana, kao i svemu, dove kraj i babi Stani, ne kraj života, nego njenom postupku s mlijekom.

U selu, gdje je živjela baba Stana, tada još nije bilo sabirališta za mlijeko, ali je bilo naprednih ljudi, koji ugledavši se u isto takove u drugim selima počeli razmišljati, kako bi bilo, kad bi mlijeko — kojega je bilo sve više, jer se sve više tražilo — korisnije upotrebili, a ne da ga kao dotada rastepu na razne načine. I ovi ljudi smislile, da u svom selu otvore sabiralište, preko kojega će mlijeko izvoziti u grad uz pristojnu cijenu. Što smislile, to i učiniše! Razumije se, da je bilo protiv toga u selu ljudi, kojima se to nije naročito svidjelo, jer su imali svoju drugu računicu, a među njima je bila i baba Stana.

— Ta što će nam djeco, — rekla je — nekakvo sabiralište mlijeka, kao da nemamo kud s njime. Ja eto imam uvihek dosta mušterija, kojima sav višak prodam, a napravim sir i maslac, pa se i to dade unovčiti. Mene bi — nastavljala je — napriliki bilo sram nositi kanticu s mlijekom na sabiralište za onih par dinara, koje bi tamo za njega dobila.

Ali za jednog ili dva vojnika nije nikad vojska stala, pa tako nije ni u ovom selu propala korisna inicijativa. Svi oni, koji su trijezno gledali, objeručke su pomagali taj napredak. I nedugo zatim, sabiralište je proradilo da je bila milina. Sada su i oni, koje je baba Stana pojila vodom, dobivali na sabiralištu, za svoje poštene novce pravo i zdravo mlijeko i tako prisilili babu Stanu, da se i ona pokori većini, jer nitko više nije dolazio da joj se smiluje.

Jednog jutra baba Stana uzme kanticu i mrmljujući srđito poneše mlijeko na sabiralište. Ali kako još nije htjela vjerovati, da voda i mlijeko nisu jedno isto — iako je i voda često potrebna i korisna, samo ne u

mlijeku — ona ga je onako dobrano pokrستila po svim propisima biblijske legende! Došavši na mjesto sabiranja, pružila je svoju kanticu čovjeku, koji je preuzimao mlijeko. Tada se dogodilo ono, što se babi Stani još nikada nije dogodilo u životu. Čovjek, koji je preuzimao bijelu tekućinu, na prvi pogled je ustanovio, da bi se tom Staninom tekućinom moglo u najboljem slučaju polijevati gradskе ulice, a budući da se za polijevanje ulica brinu drugi ljudi, vratio je babi Stani punu kanticu opomenuvši je, da ne sramoti sebe i svoje visoke godine pred poštenim svjetom. Baba Stana je uvrijedeno pošla kući. Ali kako

je i sama dobro znala, koliko vrijedi njezino mlijeko-voda, idući proli ga neopazice stazom i odluči, da više ne će u mlijeko u tu dragocjenu tekućinu liti ni kap vode. Eto, tako je postala i zemaljska mliječna staza. Ima li ova na zemlji kakve veze s onom na nebu, nije poznato. Ja ipak mislim, da je ona gore drugačije nastala, jer — kako znamo — u onoj gore nema ni kapi vode. Dobro bi bilo, kad naše babe Stane, ako ih još ima, ne bi stvarale zemaljske mliječne staze, jer one i tako ne ostaju dugog vijeka, brzo se pretvore u ono, što su i bile: voda uvijek ostaje voda.

F. Š.

V I J E S T I

SASTANAK UPRAVNOG ODBORA SAVEZA POLJOPRIVR. ŠUMAR. KOMORA

19. VI. o. g. održan je sastanak upravnog odbora Saveza poljoprivredno-šumarskih komora u Beogradu na koji je bio pozvan i upravni odbor Stručnog udruženja mliječarskih organizacija Jugoslavije, kao i predstavnici proizvođača mlijeka — poljoprivredna dobra.

Sastanku prisustvovao je predsjednik Č. Buković, gen. sekretar ing. V. Popović i sekretari svih sekretarijata komora. Na dnevnom redu sastanka bio je perspektivni razvoj mliječarstva.

U plodnoj diskusiji, u kojoj su učestvovali predsjednik i gen. sekretar komore, kao i direktor Instituta za mlekarstvo ing. D. Pavličić, te savjetnik Instituta ing. B. Obadović, tajnik Udruženja ing. M. Stambolić, kao i ostali, bilo je govora o sadašnjem stanju proizvodnje mlijeka, kao i mjerama koje je potrebno poduzeti, da se proizvodnja u znatnoj mjeri poveća, pa time snize i proizvodni troškovi. Osim toga raspravljen je o prehrani stoke, problemima mliječarske opreme i reprodukcionog materijala, kao i o potrebi da se podižu nove mliječare.

Zaključeno je, da se nadopuni elaborat, koji je rađen za SIV, te da se poduzmu potrebne akcije za oživotvorenje donesenih zaključaka.

I Z D O M A Ć E I S T R A N E Š T A M P E

Osnovan Savjet za stručno obrazovanje kadrova u privredi. Kod Sekretarijata za rad Saveznog Izvršnog Vijeća osnovan je Savjet za stručno obrazovanje kadrova u privredi.

SASTANAK UPRAVNOG ODBORA UDRUŽENJA MLJEKARSKIH ORGANIZACIJA JUGOSLAVIJE

Novootvoreno Udruženje mliječarskih organizacija Jugoslavije održalo je 30. VI. o. g. u Beogradu sastanak upravnog odbora na kojem su pretresena organizaciona pitanja u vezi s nadopunom i izradom poslovnika i pravilnika.

Isto tako raspravljano je o potrebama i izboru opreme za god. 1958., kao i 1959.

Izabrana je oprema koju je potrebno nabavljati iz inostranstva, kao i ona, koja će se proizvoditi u zemlji. Ujedno se je raspravljalo i o nabavi reprodukcionog materijala za potrebe mliječarske industrije.

Bilo je govora i o problemu otkupa mlijeka, te je donesen zaključak, da se zatraži nadopuna naredbe o izmjenama i dopunama naredbe o kupovanju nekih proizvoda preko sabirača i otkuplivača, s obzirom da je u toj naredbi izostavljena mogućnost otkuplivanja mlijeka tim putem.

Ujedno je izneseno da je upravni odbor obavijesten, da će se u Trgovinskoj komoriji FNRJ u Beogradu, 21. VII. o. g. održati sastanak o problemima mlijeka, a na kojem će biti predstavnici svih republičkih trgovinskih komora, Sekretarijata za robni promet, poljoprivrednih komora, Zadružnog saveza, Zavoda za privredno planiranje, te da je potrebno da ovom sastanku prisustvuju članovi upravnog odbora ovog Udruženja, kao i da je Udruženje zaduženo da izradi elaborat o tim problemima.

Za članove Savjeta imenovano je 20 stručnjaka i rukovodilaca privrednih poduzeća i organizacija.